

CSONGRÁDI UJSÁG

Előfizetési árak:
Egész évre 4 korona, fél évre 2 korona, negyed évre 1 korona.
Egyes szám ára 8 fillér.
Megjelenik minden vasárnap reggel.

Felelős szerkesztő
TÓTH DÉNES

Szerkesztőség:
Szentháromság-ter 2. szám.
Kiadóhivatal:
Bozó és Justin könyvnyomdája Szentháromság-ter 2. szám.

V. évfolyam.

Csongrád, 1907. augusztus II.

32. szám.

Istencsapás.

Motto: Rég veri már a magyart a Teremtő.
Azt sem tudja milyen lesz a jövőendő?

Sokat, nagyon sokat szenvedett már a szegény magyar haza. Elpusztította a tatár, a török, a német. Elárulták és rabláncra verették honáruló fiai. Tönkre tette a jóbarát és ellenség: de azért a sok baj, a sok istencsapás soha sem tudta eltörlni a föld színéről.

Most is két nagy istencsapás alatt roskadozik, melyeknek mindegyike fölér egy-egy véres háborúval és a nyomában támadó pusztulás nagyságát föl sem lehet hamarjában érni véges emberi elmével.

Ez istencsapások egyike a gazdasági közösség a némettel, melynek révén az élelmes szomszéd kiszívja vérünket, mert elrabolja vagyontunkat, marháinkat, búzáinkat, borunkat és pénzünket. S míg így megemészt bennünket, a tőlünk elrabolt vagyomból csak hitvány foszlányokat juttat a bankközösség révén, melyekkel nem vagyunk képesek gazdasági mezítelenségünket befedni.

De ez már évtizedek óta sorvasztó betegségünk és úgy hozzá szoktunk hordozásához, hogy el sem merjük képzelni, mit hozna számunkra a szabad fejlődés, ha leráznánk valaha kezeinkről és lábainkról a gazdasági békákat.

A másik még súlyosabb istencsapás a kivándorlás, mely évről-évre rohamosan apasztja hazánk ősi népességét, hogy galíciai és romániai jövevények foglalják el helyüket.

Huszonöt esztendő óta tart ez újkori népvándorlás, mely már is két millió magyart ragadott el ősi hazájától: de hogy hová fog ez fejlődni és mi lesz a végeredménye? annak csak a mindenható Isten a megmondhatója.

Kormányfőúrjainkat ugyanis annyira lekötö a némettel való viaskodás, hogy ezen nagy kérdésnek megoldására, mely elnépteleníti az országot, nem érkeznek időt és gondot szentelni. Pedig nagy érték és nagy kincs az az országra nézve, mi veszendőbe megy a kivándorlás által; mert tudnunk kell, hogy csak erőteljes, munkabíró embereket bocsátanak be az új világ határain. Ott az aggoknak, a munkaképteleneknek, kik terhére válhatnak az ottani társadalomnak, egyáltalán nincs helyük, hanem stante pede küldik vissza azzal a hajóval, melyen az újvilágba érkeztek.

A kivándorlóknak az a része tehát,

mely beboesáttatást nyer az új világba, kizárólag becses munkaanyag, mely ránk nézve legnagyobb részt örökre elveszett.

Vannak ugyan, kik azzal a szándékkal hajózzák át a tengert, hogy ha pénzt kerestek, ismét visszatérnek és ebben a jöreménységben itthon hagyják családjaikat. De az ily pénzkereset késő reménység nál nem egyéb; mert Amerikában oly nagy a beözönlő idegenek száma, hogy azoknak Amerika fejlett ipara és kereskedelme mellett sem képes elegendő foglalkozást és jövedelmet nyújtani egyfelől; másfelől pedig állandóan ott settenkedik a halál és elzúllás a kivándorolt idegen nyomában az életveszélyes és emberpusztító munkák alakjában.

Akit el nem pusztít az emberölő munka, tönkre teszi a koresma, mert a világnak nincs még egy másik olyan állama, melyben annyi alkalom kínálkoznék a korhelykedésre, mint éppen Amerika. A magyarnak pedig természete, hogy csak oly városokban és községekben telepszik, melyekben koresmák vannak, hogy azokban kedvére dözsolhassa és eltékozzolhassa keresményét.

De az a sajnós, hogy nemcsak a keresményét tékozzolja el, hanem az életét is, mert Amerikában nem bort fogyasztanak a koresmákban, mely ott rossz is, drága is, hanem pálinkát, az ugynevezett viszkít (wiskey), melynek olcsóbb fajtája vitriollal van keverve, hogy jól marja a torkot és aki erre az itatra rászokik, menthetlenül a halál fia néhány év leforgása alatt.

Akik pedig családjaikat is magukkal viszik, még inkább elvesznek a hazára, mert gyermekeik s unokáik az idegen földön már angolokká válnak s még ha tudnának is magyarul beszélni, magyarságukat szégyennek és gyalázatnak tartják.

E két istencsapás között tehát, tudniillik gazdasági kiszípoloztatásunk és a kivándorlás között én okozati összefüggést látok, mert a tapasztalás szerint azon arányban fokozódik hazánk elnéptelenedése a kivándorlás által, aminő arányban szegényedik a gazdasági kiszípoloztatás által.

Amíg jólétnek örvendett az ország a nyolevanas évek elejéig, csak szörványosan mutatkozott a kivándorlás. 1882. év óta ellenben évről-évre nagyobb arányokat ölt és ma már egy év alatt meghaladja a százezret azok száma, kik elhagyják az országot, hogy soha többé ne lássák annak határait.

És esodálatos, hogy ezen égető bajjal nem érkezik a törvényhozás gyökeresen foglalkozni? Nem látja, hogy a tető ég fölöttünk és a lángok már ruháinkat nyaldossák? Még mindig késnek a gazdasági különválást kimondani, pedig a kivándorolt magyarság visszatelepítésére ez az egyetlen sikerre vezető mód, ha végét szakítjuk a gazdasági kiszípoloztatásnak és erőre segítjük az országot, hogy képes legyen idegenben pusztuló fiait eltartani.

== Veszedelmes kassza-közösség. A Bogdán-ügyben kiküldött bizottság e héten, szerdán délelőtt tartotta meg a III. jegyzői hivatalban a vizsgálatot a végből, hogy van-e okvetetlenül segédezőre szükség a marháslevelek kiállítása körül? és hogy Bogdán Józseffel kell-e e helyet betölteni? Az eljáró küldöttség nem talált ugyan szabálytalanságot, mert a marhás levelek díját, január hó 1-től kezdődőleg, minden hó elején pontosan beszállítja, rovancsolás szerint, a közpénztárba, sőt arról is meggyőződést szerzett, hogy elkel a segítség a marhás levelek kiállítása körül, de szó sincs róla, hogy Bogdán Józsefnél oda alkalmasabb munkacérot ne lehetne találni: az a körülmény azonban mégis meglepte a küldöttséget, hogy a hivatalfőnök, elejtett nyilatkozatai szerint, közös kasszát tart a marhás levelekkel olyképpen, hogy hónap közben olykor kölcsön vesz a kasszából, rovancsoláskor pedig a kölcsön vett összeget sajátjából helyre teszi. Hát ez veszedelmes kassza-közösség, mert bajt szülhet: mert mi lesz akkor, ha valami illetékes felsőbbségnek eszébe jut hónap közt pénztárvizsgálatot tartani a marhás levelek körül, vagyha olyan fátum lép közbe, hogy a hivatal főnök úr nem tudja a kölcsönvett összeget helyre tenni? Jó lesz azért, ha az előjáróság nagyobb figyelmet fordít e kasszára és megszünteti ezt az illetéktelen közösséget.

A közgyűlésből.

Az aug. hó 5-én, Máté Imre bíró elnöklete alatt tartott képviselő testületi közgyűlésen, tárgysorozat előtt, dr. Buk Herman interpellált a bukrosi marhájárvány ügyében, hogy tett-e az előjáróság megfelelő intézkedéseket annak megszüntetésére? Különösen a beoltást illetőleg?

Sólya Gyula fölvilágosító nyilatkozatában azt válaszolta, hogy az állatorvos a járvány korlátozása végett a bukroson levő marhaállományban, a beoltásokat megkezdte. Az előjáróság a járványról távirati úton tett jelentést a földművelés-

Szem, szem, szem a legrágább kincs! melynek hibája nincs!

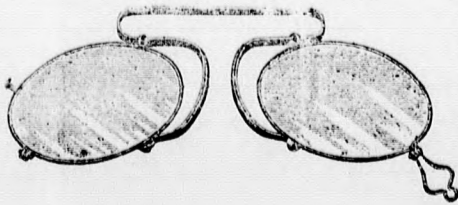
De ha gyenge a szeme, úgy forduljon bizalommal

Dévai Sándor

óras, ékszerész és látszerészhez

CSONGRÁD, Boér-féle ház.

hol mindennemű kristályüvegek, úgy rövid, mint tavollátóknak, orvosi rendelés szerint is készíttetnek.

Ajánlja dúsán felszerelt raktárat, mindennemű zseb-, inga-, fali- és ébresztő órákból, továbbá arany-, ezüst ékszerét, u. m. fülbevalók, arany-, ezüst-láncokat gyári áron.

Nagy raktár látszerék, hőmérők, china ezüst dísz tárgyak és tájték pipákból.

ügyi miniszternek. De a kötelező beoltást, mint az interpelláló képviselő óhajtja, el nem rendelheti, mert az a földművelésügyi miniszter hatáskörébe tartozik.

A választ úgy az interpelláló képviselő, mint a közgyűlés tudomásul vette.

Azután dr. Nagy Sándor interpellált a község által eladott házhelyek ügyében, hogy az eladásra vonatkozó iratokat, jóváhagyás végett, miért nem terjeszti föl az előljáróság a vármegyéhez, hogy akik kifizették a házhelyek árát, a vett telket nevükre irathatják?

Erre is Sólya Gyula válaszolt és azt adta a késedelem okául, hogy a vevők előbb készpénzfizetésre vásárolták a házhelyeket. Utóbb pedig meggondolták a dolgot és tíz évi részletfizetés engedélyezését kérték a közgyűléstől, 5% mellett. A közgyűlés ezt meg is adta nekik az arvaalap javára, de egy tagban. Minél fogva ameddig valamennyi vásárló le nem fizeti határlékait, az elidegenítést vármegyei jóváhagyás alá fölterjeszteni nem lehet és ebből kifolyólag a telkek átíratása sem történhet meg a vevők nevére.

Dr. Nagy Sándor nem vette tudomásul az adott választ, mert az sérti azon vevők érdekeit, kik már lefizették a vételárát és még sem léphetnek házhelyeik telekkönyvi birtokába: hanem követelte a parcellázást föltüntető térkép elkészítését és azzal kapcsolatban a vármegyei jóváhagyás kieszközölését a vételhez.

Hasonló értelemben szólott dr. Buk Herman is a dologhoz. Hosszabb vita után Sólya Gyula megígérte a térkép elkészítését és ily értelemben a közgyűlés tudomásul vette a választ.

Vége Hegyi Antal intézett még kérdést az előljáróshoz a népkerti cukrászpavillon ügyében, melyet az elhalt Král András bérelt, özvegye pedig 800 korona ellenében átengedte iparjoggal nem bíró cukrásznak.

Sólya Gyula azt felelte, hogy az özvegynek, törvényszerint, joga van az üzletet üzletvezető alkalmazása mellett fontartani; de miután az előljáróság arról értesült, hogy az özvegy másnak engedte át a szóban levő pavillont, amihez nincs joga: az előljáróság ez érdemben öt tizenöt napi záros határidő alatt nyilatkozatra hívta föl s ha annak kapcsán megbizonyosodik, hogy csakugyan másnak adta át a pavillont, el fogja tőle venni az előljáróság és új árverésen adja ki.

Ezen választ úgy az interpelláló, mint a közgyűlés tudomásul vette. R. Papp Gedeon közgyám azonban nem volt hajlandó tudomásul venni, hanem utasítani kívánta az előljáróságot már most az új árverés kiírására. De Sólya Gyula hivatkozott a mindenkorlra, mely szerint az interpellálón és közgyűlésen kívül nem avatkozhat más az elmondott interpellációba. Egyebek felszólalásának csak akkor van helye, ha a közgyűlés az interpellációt tárgyalásra tűzi ki.

Ezzel az incidens véget ért és a közgyűlés áttért a tárgysorozat elbírálására.

Ennek első pontjában a szervezeti szabályrendelet módosításáról volt szó, mely igénybe is vette legnagyobb részét a közgyűlés idejének, jóllehet csupán azon részeit olvastatta föl és vette tárgyalás alá a szabályzatoknak, melyek változást szenvedtek. Ezeknek leglényesebb része a községi alkalmazottak

fizetésének megjavítása. Mire nézve a közgyűlés, dr. Nagy Sándor indítványa kapcsán, azon megkülönböztetést tette, hogy a választás alá eső tisztviselőknek fizetését javította átlag kétszáz koronával. A kinevezett hivatalnokoknak pedig évi kétszáz korona lakbérilletményt rendelt.

A közgyámi, rendőrbiztosi és segédhivatali állások elnyerését négy gimnáziumi, vagy polgári iskola elvégzéséhez kötötte.

Aztán szervezett ügyészi állást évi 600, mérnöki állást évi 1600, kiadó és levéltárosi állást szintén évi 1600 korona fizetéssel és kimondta, hogy a fizetés javítását az évi január 1-től veszi kezdetét. Az ekként módosított szabályokat pedig a törvény rendelkezése szerint, 30 napi közszemlére téteti ki.

A tárgysorozat többi pontjával aztán hamar végzett.

Ungmegye megkeresése kapcsán Bercsényi Miklós, kuruc tábornok emlékére megszavazott 40 koronát.

Bálint Juliannáról, a bemutatott okmányok alapján, megállapította, hogy csongrádi illetőségű.

Tudomásul vette továbbá, hogy R. Papp Gedeon a községi levéltárat rendezte és átvételével az előljáróságot és Hegyi Antalt bizta meg. Egyszersmind egészségi okokból R. Papp Gedeonnak hat heti szabadság időt engedélyezett és helyettesítésével Dragon Károly bíróhelyettest bizta meg.

Teljesítette Rostás Mária azon kérelmét is, hogy a városi közkórházban, a vezetése alatt álló Szent Ferenc III. rendének női szerzetét bizta meg a betegek ápolásával. Melyért dr. Dékán Béla kórházi főorvos, a közgyűlésnek köszönetét nyilvánította.

Volt még néhány póttárgy is, melyeket vita nélkül intézett el a közgyűlés.

HIREK.

— **Nagyboldogasszony napja.** Régi szokás szerint, szeretettel készül városunk megünnepelni jövő esütörtököt. A boldogasszonyi búcsúra készül mindenki. Szépítik a házakat, mert a jó magyar gazdaasszony tisztaságával együtt e napon mutatja ki vendégszeretét, hogy a vidékiek messzire vigyék hírét. Nincs egyetlen ház, melynek külső képe át ne változna az ünnepségre. Lesz mulatság bővíben: minden vendéglő, koresma, bál színhelye lesz. Pedig jó volna tölre is gondolni, mikor oly szomorú viszonyoknak, drágaságnak nézünk elébe.

— **Új főispáni titkár.** A belügyminiszter ifj. Leszkáry Gyula kétbodonyi lakost a belügyminisztériumhoz fizetés nélküli segéd fogalmazóvá nevezte ki s főispáni titkári minőségben szolgálatra Csongrád vármegye és Szeged sz. kir. város főispánja mellé rendelte ki.

— **Közigazgatási bizottság ülése.** Csongrád vármegye közigazgatási bizottsága e hó 12-én délelőtt 10 órakor tartja meg rendes havi ülését az alispáni elfogadó teremben. Az ülésen dr. Kelemen Béla főispán fog elnökölni.

— **Csunya hálátlanság.** Ismeretes dolog, hogy a közgyűlés, Hegyi Antal interpellációja folytán, Bogdán József nyugdíjazott csendőrmester szűrét a község házáról kitette és névszerinti szavazással azt is elhatározta, hogy ezen rendelkezése csak birtokon kívül föllebbezhető. Ezen határozat ellen benyújtott föllebbezésében ez a jó bogdán József most így kesereg a közgyűlés és Hegyi Antal ellen: „Sajnálatra méltó körülmény, hogy Csongrád község képviselő testülete *kirugta lábai alól a törvényes alapot*, egy Amerikában kudarcot vallott, számalomra méltó, beteges agyrendszerű, féltett reverenda homályos arnyékát tekinté vezérfonalul s olyan do-

logba avatkozik bele, ami a képviselő testület hatáskörébe nem tartozik. Mindenki tudja úgy a szegedi büntető törvényszék, mint a budapesti stb. bíróságok, hogy Hegyi Antal nemes szívűsége juttatta jelenlegi helyzetébe. Elég kelemetlenséget okozott Hegyi Antal a múltban mindenkinek, a kire a hálót kivette. Most úgy látszik nem okolva a multak keserű... kezdi előlről. Ugy látszik, most rajtam akar boszút állani *azon sok jószágomért, amiket tölem méltatlanul ajándékképen elfogadott.* Ne feledje a tekintetes Vármegyei közgyűlés, hová ezen föllebbezésemet fölterjeszteni kérem, hogy Hegyi Antal sok kelemetlensége lesz még azoknak, akik az ő amerikai malariában elsatnyult *gonosz lelke előtt* nem fognak hódolattal tőmjénezni. Csak egy ilyen világba menekült s onan is régi lelkiismeretével viszatért ember képes boszúból egy *becsületes, tisztességes*, családos ember fáradságos munkájának gyümölcsét megirigyelni. Kérem ezen föllebbezésemet a Vármegyei Tekintetes közgyűléshez fölterjeszteni, ahol az iránt esedezem, méltóztassék a 254907. számú közgyűlési határozatnak személemre vonatkozó részét megváltoztatni és engem napdijas állásomba visszahelyezni." Igazán csunya hálátlanság attól a gonosz Hegyitől, hogy evvel a jó emberrel így bánik, aki soha hamis esküt nem tett, tolvajokkal nem cimborált, embervérrel kezét be nem szennyezte, hamis végrendeletet a maga javára nem szerkesztett, többrendbeli bűnvádi feljelentés alatt nem áll és oh! mégis megfosztja ezt a *becsületes, tisztességes* családos embert kenyerétől és nem emlékezik *azon sok jószágáról, amiket tőle méltatlanul ajándékképen elfogadott.* Lapunk tehát a föllebbezés helyesírásával azért hozza köztudomásra e titkos dolgokat, hogy tudja meg a közgyűlés, hogy ez a *becsületes, tisztességes* családos ember Csongrád város kenyerét akarja enni minden áron.

— **Borértékesítő részvénytársaság.** A Csongrád és Vidéki takarékpénztár, mint már mindenki tudja, egy borértékesítő részvénytársaságot akar létesíteni, hogy a csongrádi bornak piacot és hírnevet szerezzen. Hogy mily nagy horderejű vállalat lenne ez úgy a termelőkre, mint a részvényesekre nézve, az kívülálglik egy majdnem hasonló célú részvénytársaság évi mérlegéből. Ugyanis a Makói hagyma, zöldség, kertészeti és gazdasági termény-kereskedelmi részvénytársaság százezer korona alaptőkével alakult meg. Az 1907. évi június hó 30-án kelt első évi mérlegéből pedig az tűnik ki, hogy az alaptőkéből 62 ezer koronát takaréokban kezelnek, árúkézlete 19597 korona, berendezés és egyebek 9716 korona értékű. Tiszta nyeresége pedig 11114 korona. Ebből láthatólag, bár nem is hasonlítható egy borértékesítő szövetkezethez, oly szép eredménnyel működik a makói terménykereskedelmi részvénytársaság, hogy a példa csak buzlitólag hathat azokra, akik az itteni borértékesítő részvénytársaság részvényeiből jegyezni óhajtanak.

— **Kóbor cigányok megrendszabályozása.** A kóbor cigányok megrendszabályozása iránt helyénvaló rendeletet adott ki dr. Cicatricis Lajos alispán. Elrendeli, hogy a város, vagy községben vagy annak határában megjelenő kóbor cigányokat a csendőrök, rendőrök és mezőőrök állandóan szemmel tartsák s ne engedjék meg, hogy azok koldulás ürügye alatt szerzeszedjenek. A kóbor cigányokat a község határában való megjelenéskor számba kell venni és róluk személyleírás veendő. Naponta több ízben meg kell vigyázni, vajjon a cigányok nem távoztak-e el a tanyájukról. Amelyik cigány időközben távol volt, az kikérdezendő, hogy hol időzött. Ha pedig a cigányok megújnak a hatósági zaklatást és tovább mennek, a környékbeli községek előljárósága nyomban, még telefonilag értesítendő a kóbor cigányok érkezéséről. Dr. Cicatricis Lajos alispán különben a környékbeli törvényhatóságokat is megkereste, hogy a kóbor cigányokkal hasonlóképp bánjanak el.

— **Tündérsziget.** Csodaszép tengerszemhez hasonló ligete van Csongrádnak, ahol az ellési holt Tisza egyik tava áll. Ez a tó a folyó és védgát között elterülő gyönyörű erdőség közepén terül el s tele van hallal, környékéről elterülő erdősegeiben, ligeteiben pedig vígán esattog, zeng, egyre esendül a madárdal. Ezt a gyönyörű területet és környékét a város is, az ármentesítő társulat is elhanyagolják, holott a

legszebb fürdő és kiránduló helye lehetne a csongrádi közönségnek, igen kevés befektetés mellett. Mult héten Borbás Mihály, a csongrádi szolgabíró irodai igazgatója egy minden tekintetben sikerült kirándulást rögtönzött, s a meghívott társaságot olyan kitűnően vendégelte meg, hogy elhatározták, miszerint f. hó 16-án ők is felkeresik azt a festői esetre érdemes fürdő és kiránduló helyet, ahol az öreg Benke Tatár József halász és fiai, a legfinomabb szalonna zsiron főzött halpaprikást tudnak készíteni.

— **A szentesi m. kir. állami főgimnáziumba** járó tanulók szíves figyelmébe ajánljuk **Untermüller Ernő** szentesi „Diák Otthon” könyvkereskedését. Nevezett könyvkereskedésnek már megjelent a jövő tanévre szóló tankönyvjegyzéke. Határozottan **olcsóbb** bármely fővárosi vagy vidéki antiquárius árjegyzékénél; tessék összehasonlítani **Untermüller** árjegyzékét akár melyik fővárosi antiquárius arlapjaival és rögtön meggyőződik, hogy **Untermüller** árjegyzéke 10—15 százalékkal olcsóbb. Ezen árjegyzéket **Untermüller** könyvkereskedése bárkinek szívesen megküldi. Tessék egy levelező-lapon kérni. Vidékről jövő tanulók elhelyezését készséggel és ingyen közvetíti.

— **Ütlevél hiánya, nem büntetendő cselekmény.** A nagykaposi járásbíró, följelentés folytán, egy vajáni földművelőt, mert útlevél nélkül Amerikába akart kivándorolni, közbiztonság elleni kihágás miatt egynapi elzárásra és 10 korona pénzbüntetésre ítélte. A koronaügyész azonban az ítélet ellen perorvoslattal élt a kir. kúriához, amely most kimondta: hogy az Amerikába útlevél nélkül való kivándorlás magában véve sem közbiztonság elleni kihágásnak, sem más büntetendő cselekménynek tényálladékát nem állapítja meg s ezért a járásbíró ítéletét hatályon kívül helyezte.

— **Cseregyermek.** Azon szülők, kik a jövő tanévben gyermekeiket a német nyelv elsajátítása végett cserebe adni óhajtják, forduljon az iránt Szabados József takarékpénztári pénztárnok úrhoz, vagy pedig Bozó és Justin könyvkereskedőkhöz.

— **Augusztusi vásár.** Az őszi országos vásárunk e hó 25-én lesz megtartva. Hires vásár szokott ez lenni mindenféleképpen, de az idén, tekintve az állatbetegségek felléptét, nem várható nagy felhajtás.

— **Szülők figyelmébe** ajánljuk Róser tan- és nevelőintézetét Budapesten (alapított 1853-ban). E kitűnő hírnévnek örvendő intézet, magában foglal 3 osztályú felső kereskedelmi iskolát, mely teljesen egyenrangú az állami, községi és testületi felső kereskedelmi iskolákkal és 4 osztályú polgári iskolát. Bizonyítványai államvenyesek és az egyéves önkéntességre jogosítanak. Vidéki tanulók az iskolákkal kapcsolatos nevelő internátusba felvétetnek. Értesítést küld Róser Janos igazgató, Budapest, VI. Aradi-utca 10.

— **Vaggon hiány ellen.** Az államvasutak igazgatósága már megtett minden intézkedést, amelyek az erősebb őszi ártuforgalom lebonyolítására szükségesek. A lavalgyi vagon hiány nem lesz érezhető az idén, mert a Máv. a kocsiállományt ötszáz új vaggonnal szaporította s a rossz kocsiakat mind kijavította. A közönség érdeke szempontjából mégis ajánlatos, hogy a téli tömegcikkeket már most szállíttassa, míg az anyag ősszel össze nem torlódik. Különösen a kereskedőknek, hogy szén, só, tüzifa és egyéb szükségletüket már most szállíttassák.

— **Fidibusz.** Ötlet és vidámság köszöntött be a „Fidibusz” című új fővárosi elclappal, mely csupa vidámság, elmesség, ragyogó jókedv, pajkos guny. Képei és rajzai is nagyszerűek. Minden pénteken délelben már kézhez kapja a vidéki olvasó is. A „Fidibusz”-t a fényes tehetségű Heltai Jenő szerkeszti; főmunkatársai: Ambrus Zoltán és Molnar Ferenc, ez a két brillians talentum. Karrikaturái javát Linek Lajos, Vesztrocy Manó, Paulini Béla, Feiks, Vadász, Erdey, Oláh, Süle, Csukássy, Kober, Kondor, ezek a kitűnő magyar festőművészek rajzolják. A lap allandó munkatársainak sora is fényes; Abrányi Emil, Herceg Ferenc, Ignóty, Erdély Jenő, Pásztor Árpád, Hajdú Miklós, Kemény Simon, Nádas Sándor. A „Fidibusz” legalább 16 oldal terjedelemben a legolcsóbb elclap. Mesésen olcsó! Előfizetési ára: egy évre 6

korona, félévre 3 korona, negyedévre 1 korona 50 fillér, egy hónapra 50 fillér. Egy szám ára (5 krajcar) 10 fillér. Mutatványszámot készséggel küld a „Fidibusz” kiadóhivatala (Budapest, Rökk Szilárd-utca 9. szám).

— **A Nap.** A fővárosi zszurnalisztika valóságos szenzációja A Nap, mely ma az ország legfüggetlenebb, legnépszerűbb és legelterjedtebb ellenzéki napilapja. A Nap a közönség rajongó szeretetétől kísérve, egy csapásra hódította meg a szíveket. Minden száma kész meglepetés és szenzáció. A Nap független, érdekes, tartalmas és teljes krónikása a napnak, s minden más lap megelőzésével már a kora reggeli órákban kapja kézhez a vidéki olvasó, Csongrádon is már délelőtt 10 órakor olvasható. A Nap felelős szerkesztője: Braun Sándor. Politikai cikkeinek legnagyobb részét Lengyel Zoltán, a magyar ellenzék e fényes nevű vezéralakja írja. Irodalmi főmunkatársa: Bródy Sándor. Belső dolgozóitársai: Abrányi Emil, Bródy Sándor, Cholnoky Viktor, Erdély Jenő, Feld Aurél, Gábor Andor, Haesak Géza, dr. Hajdú Miklós segédszerkesztő, Holló Márton, dr. Kalmár Antal, Kemény Simon, Lengyel Zoltán, Nádas Sándor, Pásztor Árpád, Székely Miklós, Szaboles Bálint, Szép Ernő. Ez a névsor — élén Braun Sándor szerkesztővel — kész program. Hangban, tartalomban, formákban, színekben s elevevényben új ez az ujság. Valósággal zászlóvivője A Nap a magyar függetlenségi törekvéseknek és ügy politikai, — mint ujságírói sikerei óriási tényezővé tették. A Nap hasábjain tükröződik a leghívebben a magyar közönség érzelmevilága. Külön szenzációja, — hogy a legkorábban megjelenő ujság a legolcsóbb is. Egy szám ára 4 fillér (2 kr.), előfizetési ára egész évre 16 kor., félévre 8 kor., negyedévre 4 kor., egy hónapra 1 kor. 40 fillér (70 krajcar). Az érdeklődőknek A Nap kiadóhivatala (Budapest, VIII., Rökk Szilárd-utca 9. sz.) készséggel küld mutatványszámot.

NYILTTÉR.

E rovatban közöltékert nem vállal felelősséget sem a szerkesztőség, sem a kiadóhivatal.

Iroda áthelyezés!

Ezennel van szerencsém üzletfeleimet és ismerőseimet értesíteni, miszerint 25 év óta fenálló **hirdetési irodámat** f. évi augusztus 1-én **Budapest, VII., Károly-körút 13 I. em.**

helyeztem át. — Kitűnő tisztelettel **Eckstein (Elek) Bernát** hirdetési irodája **Budapest, VII., Károly-körút 13. I. emelet.** Telefon 36-24.

Szerkesztői üzenet.

— **N. N.** Névtelen közleményeket nem vehetünk figyelembe. Különbben is a szerkesztőséget illető dolgokat ne a kiadókhoz tessék küldeni.

Kiadók és laptulajdonosok: **BOZÓ ÉS JUSTIN.**

Bozó és Justin könyvnyomdája

Kiadó üzlethelyiségek.

Dr. Buk Herman szí. háromság-téri házában azon üzlethelyiségeket, amelyeket most Ausländer Jenő úr bir bérbe s a mely áll 3 tiz méteres helyiségből, 20 m. pincéből és nagy jégveremből, 1908 augusztus 24-től bérbe adja. Az üzlethelyiségeket külön is bérbe adja.

Házhelyek.

Bozó Mihálynak a kettőshalmi dűlőben fekvő 83 hold földjéből 50 hold, házhelyeknek parcellázva eladó. Jelentkezők bővebb felvilágosítást kapnak: Galambosi Istvánnál (Kossuth-út 34. szám)

Kiadó lakások.

Oláh Istvánnak a városháza melletti újonnan épült emeletes házában lakások vannak kiadók. Ugymint: a földszinten egy két szobás lakás 200 koronaért; ha az egyik szoba 100 koronaért ki lesz adva, amely teljesen külön bejárattal van ellátva, a másik akkor 120 koronaért lesz kiadva. A sarok üzlethelyiség, bárminek megfelel, ez a bele nyíló szobával 140 koronaért. Az emeleten egy három szobás lakás a hozzátartozó erkéllyel és mellékkeliségekkel 240 koronaért. Egy két szobás lakás hozzátartozó helyiségekkel 200 koronaért, esetleg az egész emelet egy család részére 400 koronaért. S végül egy 30 méter hosszú s 5 méter széles pince pedig 400 koronaért.

Gazdák és kereskedők figyelmébe.

A világ legjobb állat táppora a 13652. szám alatt szabadalmazott állatok emésztését elősegítő por.

Kivonat a szabadalmi leírásból:

Jelen találmány tárgya egy eljárás állat táppor előállítására, melyet állatok, különösen sertések úgy folyekony, mint szilárd táplálékba belekeverve, annak emészthetőségét megkönnyíti.

Mint a tapasztalatok bebizonyították, ezen tápporral ellátott táplálék az állat szervezetére igen jótékonyan hat, amennyiben annak ellenálló képességét már az aranylag rövid ideig tartó használat után nagy mértékben növeli.

Kipróbálták elválasztott borjúknál: a magyar-óvári főhercegi uradalom, lovaknál a kolozsvári 35. tüzérezred állatorvosa, ismét lovaknál az aradi, kassai, kecskeméti, szegedi ezredek parancsnokai és az algyői gróf Kun Kocsárd földm. iskola igazgatója sertések, tehének és juhoknál, Pauer István székesfehérvári, Székely Sándor dési állatorvos, az Adorján, Péterlaka, Kózd, Buttonya falvak bírái és jegyzői, Dobro P. aradi serteshizláló, Just Gyula tornyai uradalma, továbbá Deronya, Józsefháza és Dalbósec lelkeszei.

A költsékezés 12—18% hízásban visszatérül a gazdának.

Óvakodjon mindenki az utánzatoktól és csakis védjeggyel ellátott és zárt esomagban a valódi, kapható mindenütt 1 esomag 36 fillér, fél kilos doboz 180 fillér.

10 hilonál főraktári jog.

Figyelmeztetés!

Ezen táppor nem gyógyszer, hanem csupan az állatok emésztését elősegítő és így az állatok egészségének fentartására szolgáló szer.

Első rendelés 5 kilóig félárban küldetik.

Használati utasítás:

Egy állatnak hetenkint 1 vagy 2-szer 2 dkgr-nyi vagyis 2 evőkanállal kis moslék, nedves zab vagy tengeri, dara, korpa közé keverve adandó be. Baromfiaknak 1 kilo darához 1 kanállal.

Az árak külföldi kereskedésekben 10 dekas csomagonként: Ausztriában 36 heller, Romániában 50 bani, Szerbiában 40 bani, Olaszországban 40 centisimi, Bulgáriában 40 stotinki, Oroszországban 10 kopek, Németországban 30 pfennig, Franciaországban 40 centimes, Angliában 5 pence, Amerikában 9 cent, kereskedők nagy engedménnyel franco és vámmentesen kapják.

Főttaláló es készítő:

Somogyi Géza Budapest.

Albrecht-ut 6.

Uradaimak és viszontelárúsítóknak nagy kedvezmény.

585|1907 végrh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a csongrádi kir. járásbíró 1907. évi V. 333|1 számú végzése következtében dr. Vida Sándor ügyvéd által képviselt R. Papp Gedeon javára, idb. Márkus János ellen, 30 korona s jár. erejéig 1907. évi július hó 8-án foganatosított kielégítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 1294 koronára becsült következő ingóságok u. m.: lovak, kocsik, koresmai és borbély-üzleti berendezések és buza nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a csongrádi kir. járásbíró 1907. évi V. 333|3 számú végzése folytán 30 korona tőkekövetelés s eddig összesen 16 korona 80 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig végrehajtást szenvedett lakásán, Csongrádon, leendő eszközlésére 1907. évi augusztus hó 17. napjának délutáni 3 órája határidőül kiűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjelöléssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások le- és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendelhetik.

Kelt Csongrádon, 1907. évi augusztus hó 5. napján.

R. Papp István
kir. bírósági végrehajtó.

Ház és mámai rétföld eladás.

Major Istvánnak a Molnár-utcában lévő 11. sz. háza eladó. A ház áll 4 szoba, 2 honyha, 1 nagykamra és pincéből, gazdasági melléképületekkel és udvarán szőlős kerttel. — A mámai rétben pedig 18 és fél hold jó szántó földje, mely szőlőnek is igen alkalmas talaj, (a hullám téren ez a legmagasabb rész a határban), akár egytagban, akár holdanként is, eladó. A venni szándékozók, az ára felől ünnepnapokon értekezhetnek a tulajdonossal a házában, köznapon pedig Gyovai István állami tanító úrnál, Szt. György-utcai lakásán.

TAKÁCS-féle GYOMORSÓ

egyedül biztos hatású szer makacs gyomorbajoknál, ára 3 korona. — Nagy jövedelem marad a grz. a kezében, ha apró szárnyasai elhullását megakadályozza, ezt csak a

BAROMFI-TINKTURA

használatát által éri el, ára 90 fillér. — Kik sörömbajban szenvednek, azok használják a

folyékony ecetszappant amely kitűnő gyógyszernek bizonyult számos esetben. Ára 1 korona 20 fillér.

Takács István „Mátyás Király” gyógytár
CINKOTA (Budapest mellett).

A NAP

A magyar újságírás szenzációja, Magyarország legfüggetlenebb és legelterjedtebb napilapja.

Felelős szerkesztője: **Braun Sándor.**

Politikai főmunkatársai: **Bródy Sándor, Lengyel Zoltán és dr. Kalmár Antal.**

A NAP a 48-as eszmény leghivebb katonája és a 67-es politika kéréseivel üldözöje.

A NAP már kora reggel megérkezik a vidékre.

A NAP nemcsak a legkittünőbb lap, de a legolcsóbb is.

Egy szám ára **2 krajcár.**

Előfizetés: negyedévre 4 korona, egy hónapra 1 korona 40 fillér.

Mutatványszámot készséggel küld:

A NAP kiadóhivatala Budapest VIII. ker., Rökk Szilárd-utca 9. sz.

Úri szabóüzlet.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy Csongrádon, Csemegi Károly-utca 15. sz. alatt

úri szabóüzletet

nyitottam, hol férfiruhákat mérték után, a legújabb divat szerint, olcsó árakért készítek el.

A legújabb szövet mintákkal mindenkor szolgálok.

A főváros előkelőbb üzleteiben hosszabb idő alatt szerzett gyakorlatom folytán azon kellemes helyzetben vagyok, hogy bármilyen megbízást a legjobban, pontosan és gyorsan teljesíthetek. A n. é. közönség becses pártfogását kérve, vagyok teljes tisztelettel

Palásti János

úri szabó.

Italárak

kihordásra:

Csongrádi borok:

Kadarka I-ső rendű . . .
Kövöldinka fehér (saját termés) . . .
Ugyanezek kimérve literenként 2 krral olcsóbban számíttatnak.

Pálinkák:

(Londonban aranyéremmel és diszoklevéllel kitüntetve)

Ausländer-féle arató pálinka (Törv. védve.) . . .
Törköly pálinka . . .
Soprú pálinka . . .
Szilva pálinka . . .
Barack pálinka . . .

Sörök:

I-ső rendű kőbányai király sör, nagy üveg . . .
Barát maláta sör, nagy üveg . . .
Barát maláta sör, kis üveg . . .
Dupla maláta tápsör . . .

Krajcár					
1/1-es palack			lit.-ként		
1	5	10	adó-zott	adó-zatlan	hordó
v e t e l n é l					
32	30	28	26	20	
36	34	32	30	24	
60	58	56			
100	90	80			
100	90	80			
100	90	80			
120	110	100			
16	15	14			
18	17	15			
10	—	—			
25	—	—			

Ismételtárúknak árengedmény.

Ausländer Jenőnél Csongrádon.

Kiadó lakás.

A Csongrád városi takarékpénztár Csemegi-féle bérházában egy 4 szobából és hozzávaló mellékhelyiségekből álló úri lakás, bármely naptól kezdve kiadó. A feltételek megtudhatók a takaréki hivatalában.

Ház és szőlő eladás.

Konc József gépésznek Kossuth-ut 42. sz. a. lévő háza, továbbá két hold öreg szőlője szabadkézből eladó. — Bővebb felvilágosítással a tulajdonos szolgál.

Hirdetmény.

Értesítem az adófizető közönséget, hogy Csongrád község 1908. évi közpénztári, közmunka, nagyréti gazdasági, bukrosi birtokossági, járdá alapi, iskola alapi, kórház alapi, szegény alapi és fogyasztási költségvetési előirányzatai az 1907. évi augusztus hó 11-től kezdődőleg 15 napon keresztül vagyis az 1907. évi augusztus hó 26-ig Csongrád község II. jegyzői hivatalában közszemlére ki vannak téve, amely idő alatt bármelyik adófizető azt megtekintheti s esetleges észrevételeit az előjárásnál írásban benyújthatja.

A fenti költségvetési előirányzatokat Csongrád község képviselő testülete az 1907. évi augusztus hó 26-án megtartandó évi rendes közgyűlésén fogja megállapítani.

Csongrádon 1907. augusztus hó 8-án.

Kovács, jegyző.

Minden utánzat és utánnomás tilos!

Thierry-féle balzsam

egyedül valódi esakis a zöld apáca védjeggyel. Törv. védve.

Régi jó hírnevű, felülmúlhatatlan szer enyészési zavaroknál, gyomorbajoknál, köhika, hurut, mellbajok, influenza, különösen a kezdődő mellbetegség ellen stb. Ára: 12 kis üveg, vagy 6 dupla üveg, vagy 1 nagy különleges üveg patézzárral 5 korona.

Thierry Centifolium-kenőcs

általánosan elismert, mint páratlanul álló szer mindenféle sebek, gyulladás, sérülések és daganatok ellen, legyen az bármily régi keletű is. Megakadályoz vérmérgezést, a műtetet legelőb esetben fölöslegessé teszi. Ára: 2 tégely 3 korona 60 fillér frankó. A pénz előleges be- küldése vagy utánvét mellett küldi

Thierry A. gyógyszerész

Pregrada, Rohits-Sauerbrunn mellett.

Raktár: Török József és dr. Egger Leó Budapest, Vertes Lajos Lugos.

Figyelmeztetés!

A vásárlás és rendelés előtt és különösen az ismét eladás előtt, az én egyedül valódi és törvényesen védett balzsamomra tessék figyelni. A büntetőtörvény 23. és 25. §-ai értelmében 4000 korona pénzbírság vagy egy évig terjedhető börtönbüntetéssel büntetendő az, aki nem az én gyógyszerüzemből eredő, tehát egy másik és nem az egyedül valódi, a zöld apáca védjeggyel törvényesen védett Thierry-féle balzsamot rendel, vesz és különösen ismét elad. Ugyanezen eljárás alá esnek azok is, akik kuruzslók módjára ráerőszakolják a közönségre, hogy rendeljenek és vegyenek egy más nevel ellátott szert, amelyet csak a közönség kizsákmányolására hoznak forgalomba.

A szépség egyik főkélléke a szép arc bőr!

Minden hölgynek módjában áll ezt megszerezni a FÖLDES-féle

MARGIT-CRÉME

csodás hatású arckenőcs használata által.

A MARGIT-CRÉME

rendkívül finom, kellemes sikkóságú, felszívódó, kedves illatú vegyszer, mely már az első kísérlet alatt mintegy behizelgi magát; a bőrnek rögtön kellemes puha bársonyszerű tapintatot ad, 10 nap alatt teljesen átalakítja a bőrt, nyomtalanul eltünteti szeplőt, májfoltot és mindennemű bőrtisztatlanságot.

Előnyös tulajdonsága ezen erémnek, hogy a bőrt nem teszi zsíros tapintatúvá, fényessé, mint más kenőcs, sőt ellenkezőleg, annak fényét, mint a puder elveszi, minél fogva nappal is alkalmazható. A bőrt táplálja, mitől az gyermekkedű üdőséget, teltséget, bársonyszerű puhaságot és kellemes tapintatot nyer.

Leglényegesebb előnye, hogy higanyt, ólmot nem tartalmaz és így teljesen ártalmatlan.

Ára egy tégelynek 2 korona, kis tégelynek 1 korona.

Margit-szappan 70 fillér, Margit-puder 1 korona 20 fillér, Margit-fogpép 1 korona, Areviz 1 korona.

Kaplató minden gyógyszerüzemben és drogériában.

Készíti: **FÖLDES KELEMEN** gyógyszerész ARADON.

6 koronás rendelések bérmentve küldetnek.

A Földes-féle MARGIT-CRÉME kapható Csongrádon: Balkányi Lajos, Barna Henrik és Wiesner Lajos gyógyszerészeknél.

Hamisítványoktól óvakodjunk!

Utánzatoktól óvakodjunk!